

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci žalobcu: **T., s. r. o.**, D.G., IČO: X., zast. AK T., s. r. o., H.P., IČO: X., zast. konateľom JUDr. J.T. proti žalovanému: **Ing. M.P., L.B.-N.**, správca konkurznej podstaty úpadcu **S.B.S., Š.B.**, IČO: X. zast. AK JUDr. L.J., s. r. o., D.R., zast. konateľom JUDr. L.J., advokát, **o vylúčenie veci z konkurznej podstaty**, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Košiciach z 24. novembra 2011, č. k. 4Cbi/18/2008-293, takto

r o z h o d o l:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 24. novembra 2011, č. k. 4Cbi/18/2008-293 **z r u š u j e** a vec **v r a c i a** súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e:

Krajský súd v Košiciach napadnutým rozsudkom z 24. novembra 2011, č. k. 4Cbi/18/2008-293 vylúčil z konkurznej podstaty úpadcu S.B.S., Š.B., IČO: X. nehnuteľnosti na LV č. X, k. ú. Ž.:

- budova stavebnín, súp. č. 122 na parc. 368/5 CKN,
- soc. bud. Dopravy, súp. č. 126 na parc. 368/6 CKN,
- dielne - garáž, súp. č. 127 na parc. 368/2 CKN,
- sklad, súp. č. 128 na parc. 368/4 CKN,
- parc. 368/1 CKN o výmere 2860 m², zast. plochy a nádvoria,
- parc. 368/2 CKN o výmere 643 m², zast. plochy a nádvoria,
- parc. 368/3 CKN o výmere 2172 m², zast. plochy a nádvoria,
- parc. 368/4 CKN o výmere 696 m², zast. plochy a nádvoria,

- parc. 368/5 CKN o výmere 194 m², zast. plochy a nádvoria,
- parc. 368/6 CKN o výmere 141 m², zast. plochy a nádvoria.

LV č. X, k. ú. G. - budova súp. č. 58 na parc. 445 CKN

- parc. 445 CKN o výmere 360 m², zast. plochy a nádvoria

LV č. X, k. ú. K. - motorest, súp. č. 182 na parc. 576/3 CKN

- parc. 576/1 CKN o výmere 4362 m², zast. plochy a nádvoria,
- parc. 576/2 CKN o výmere 1670 m², zast. plochy a nádvoria,
- parc. 576/3 CKN o výmere 626 m², zast. plochy a nádvoria,

zapísané do konkurznej podstaty v konaní, č. k. 3K 271/99.

Súčasne uložil žalovanému povinnosť nahradiť žalobcovi trovy konania vo výške 827,44 eur.

Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že súd zistil, že predmetné nehnuteľnosti patria do vlastníctva žalobcu a vlastníctvo je zapísané na mene žalobcu v cit. LV č. X. k. ú. Ž. a LV č. X. k. ú. K.. Na LV č. X. nie je zapísané vlastníctvo žalobcu, ale na LV č. X. k. ú. G..

Žalobca nadobudol vlastníctvo k uvedeným nehnuteľnostiam kúpnu zmluvou z 12. júna 1997, č. V 346/97 na LV č. X k. ú. Ž., kúpnu zmluvou zo dňa 16. júla 1997, č. V 391/97 na LV č. X k. ú. G. a kúpnu zmluvou zo dňa 16. júla 1997, č. V 347/97 na LV č. X k. ú. K. motorest súp. č. 182 na parc. 576/3 od predávajúceho S.B.S.. Je teda vlastníkom nehnuteľnosti a žalovaný nemá žiadny právny titul na to, aby boli zapísané do konkurznej podstaty.

Pozemky na LV č. X k. ú. K., a to parc. 576/1 CKN o výmere 4362 m², - zast. plochy, parc. 576/2 CKN o výmere 1670 m² - zast. plochy, parc. 576/3 CKN o výmere 626 m² - zast. plochy, nadobudol žalobca od predávajúceho SR - Okresný súd Svidník zmluvou zo dňa 16. marca 1999, č. V 743/99 a zmluvou z 20. októbra 2005 od SR - Krajský úrad Prešov, V 209/06.

Z dokazovania vyplynulo, že SKP zapísal do konkurznej podstaty aj nehnuteľnosti, ktoré v čase zapísania do konkurznej podstaty boli vo vlastníctve žalobcu.

Súd dospel k záveru, že správca konkurznej podstaty nepostupoval správne, ak horeuvedené nehnuteľnosti, ktorých vlastníkom je žalobca, zapísal do konkurznej podstaty. Návrh správcu konkurznej podstaty, aby preskúmal obsah kúpnych zmlúv, na základe ktorých

vlastnícke právo k horeuvedeným nehnuteľnostiam získal žalobca, je podľa názoru súdu irelevantný.

V spore o vylúčenie veci z konkurznej podstaty súd neurčuje vlastnícke právo k veciam, ktoré sa majú vylúčiť z konkurznej podstaty, ale len zisťuje, či bol postup správcu konkurznej podstaty pri zisťovaní veci do konkurznej podstaty správny.

Preto súd žalobe v celom rozsahu vyhovel, s odkazom na ust. § 18 ods. 1 a 2 a 19 ods. 1 a 2 zák. č. 328/1991 Zb. o konkurze a vyrovnaní.

Súd prvého stupňa v odôvodnení rozhodnutia tiež uviedol, že po zrušení pôvodného rozsudku odvolacím súdom predložil žalobca súdu právoplatné rozsudky Okresného súdu Svidník, č. k. 6C/376/2000-547 zo dňa 24. februára 2010 a č. k. 5C 905/2000-413 zo dňa 22. apríla 2010, ktorými sa žalovaný domáhal určenia vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorých vylúčenia z konkurznej podstaty sa žalobca domáhal. Súd žaloby žalovaného o určenie vlastníckeho práva zamietol.

O náhrade trov konania súd rozhodol podľa ust. § 142 ods. 1 O. s. p. a úspešnému žalobcovi priznal náhradu trov konania vo výške 827,44 eur.

Proti tomuto rozsudku v zákonnej lehote podal odvolanie žalovaný podaním zo dňa 21. januára 2012. Navrhol zmeniť rozsudok Krajského súdu v Košiciach tak, že súd návrh zamietne a prizná žalovanému náhradu trov konania, resp. navrhol zrušiť rozsudok súdu prvého stupňa a vrátiť vec súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

V odvolaní žalovaný uviedol, že rozsudok Krajského súdu v Košiciach nie je správny, pretože súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam a vec nesprávne právne posúdil. Predmetné rozhodnutie navyše je nutné považovať za nepreskúmateľné a zasahujúce do práva na právnu istotu a spravodlivé súdne konanie, pričom postupom, ktorý predchádzal jeho vydaniu, bolo zasiahnuté do práva žalovaného na spravodlivé prejednanie veci.

Žalovaný poukázal na to, že súd prvého stupňa nerešpektoval záväzný právny názor najvyššieho súdu, vyslovený v jeho rozhodnutí, sp. zn. 5 Obo 4/2011, 5 Obo 8/2011 zo dňa 31. januára 2011. V tomto rozhodnutí odvolací súd vytkol súdu prvého stupňa nepreskúmateľnosť ním vydaného rozhodnutia, pričom v súčasnosti namietané rozhodnutie

je z pohľadu odôvodnenosti a preskúmateľnosti rovnakej „kvality“, ako bolo skôr zrušené rozhodnutie tohto súdu v danej veci. Hoci odvolací súd jasne a zrozumiteľne uložil konajúcemu súdu povinnosť vykonať dokazovanie vo vzťahu k okolnostiam namietaným žalovaným v podanom odvolaní z 21. júla 2010 a osobitne zistiť, či právne úkony, ktoré majú byť základom nadobudnutia vlastníckeho práva žalobcu sú platné, žiadne dokazovanie v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu konajúci súd nevykonával a ani s jednou výhradou žalovaného voči žalobe, podrobne prezentovanou v odvolaní, sa nevysporiadal.

Žalovaný je toho názoru, že aj odvolaním namietané rozhodnutie je charakterizované absenciou riadneho a preskúmateľného odôvodnenia. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je možné zistiť, ako sa tento vysporiadal s námietkami žalovaného, poukazujúcimi na neplatnosť kúpnych zmlúv, ktoré majú byť právnym základom vzniku a existencie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam na strane žalobcu. Ak konajúci súd nezistí, kto je podľa práva vlastníkom označených nehnuteľností, nemohol relevantne dospieť k záveru, či možno správcovi uložiť povinnosť vylúčiť uvedené veci z konkurznej podstaty. Z citovaného rozhodnutia nie je zrejmé, na základe akých úvah konajúci súd priznal relevanciu k podanému návrhu na začatie konania a ako dospel k záveru o tom, že správca je povinný vylúčiť dané nehnuteľnosti z podstaty. Konajúci súd sa nevysporiadal s výhradou žalovaného, poukazujúcou na neplatnosť kúpnych zmlúv, uzatvorených medzi úpadcom a žalobcom č. V 346/97 zo dňa 12. júna 1997, č. V 391/97 zo dňa 16. júla 1997 a č. V 347/97 zo dňa 16. júla 1997, ktorými žalobca mal nadobudnúť označené nehnuteľnosti do vlastníctva.

Ak súd poukázal na rozhodnutia Okresného súdu Svidník, sp. zn. 6C/376/2000-547 z 24. februára 2010 a a č. 5C 905/2000-413 zo dňa 22. apríla 2010, opäť je nedôsledný, nakoľko neudáva celý obsah týchto rozhodnutí, pričom len formalisticky na ne poukazuje bez toho, aby udal, aký význam majú mať tieto rozhodnutia pre rozhodnutie v danej veci a ako mali tieto rozhodnutia ovplyvniť úvahy súdu o konečnom rozhodnutí. Ak by to konajúci súd v súlade s jeho povinnosťami urobil, zistil by, že uvedené rozhodnutia vo vzťahu k tomuto konaniu nič neznamenajú a nevytvárajú žiadnu prekážku postupu konania. Navyše konanie o určenie vlastníctva k veci nie je totožné s konaním o vylúčenie veci z konkurznej podstaty, ale ide o dva rozdielne konania, ktorých predmet je rozdielny (uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 4 Cdo 96/2008, R 52/2010), podľa ktorého od žaloby o určenie vlastníckeho práva k veci treba odlišovať žalobu o vylúčenie veci zo súpisu podstaty (excindačná žaloba, upravenú v ust. § 19 ods. 2 ZKV).

Žalovaný je toho názoru, že pre vyhovieň žalobe neboli a nie sú dané podmienky a nie je na mieste vylučovať označené nehnuteľnosti z konkurznej podstaty. Špecifikované nehnuteľnosti patria do konkurznej podstaty úpadcu, ktorý je ich vlastníkom. Je pravdou, že úpadca uzatvoril so žalobcom kúpne zmluvy č. V 346/97 zo dňa 12. júna 1997, č. V 391/97 zo dňa 16. júla 1997 a č. V 347/97 zo dňa 16. júla 1997, avšak tieto kúpne zmluvy sú podľa jeho názoru neplatnými právnymi úkonmi. Kúpne zmluvy trpia absolútnou neplatnosťou, nakoľko neboli urobené vážne, zrozumiteľne a určito, navyše ide o úkony, ktorými sa obchádza zákon a sú v rozpore s dobrými mravmi. Kúpna cena uvedená v kúpnych zmluvách nebola úpadcovi nikdy uhradená a je zjavné, že žalobca nemal úmysel kupovať, ale previesť na seba majetok za súčasného započítania nároku na zaplataenie kúpnej ceny s neexistujúcim záväzkom žalobcu voči úpadcovi. V danej veci tak zjavne absentoval prejav vôle niečo predať a niečo kúpiť. Úmysel žalobcu smeroval k realizácii uspokojenia domnelých a doteraz nepreukázaných a jemu nikdy nepatriacich pohľadávok, s ktorými úpadca nemal nič spoločné. Žalobca si tieto pohľadávky uplatňoval v konkurznom konaní voči úpadcovi, pričom SKP tieto poprel, v dôsledku čoho právna opodstatnenosť týchto pohľadávok bola predmetom súdneho konania vedeného pred Krajským súdom v Košiciach pod sp. zn. 3Cb 535/01, zavŕšeného rozsudkom Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2 Obo 219/2005. Uvedené súdne rozhodnutie jednoznačne preukazuje, že žalobca nikdy nebol a nie je veriteľom úpadcu, teda preukazuje, že právne úkony, ktorými žalobca osvedčoval existenciu pohľadávok aj voči úpadcovi, boli najvyšším súdom označené za absolútne neplatné.

Ak žalobca nikdy nebol veriteľom J.B., potom nikdy nebol veriteľom úpadcu S.B.S. v konkurze, Š.B., IČO: X. a nikdy nemohlo dôjsť k započítaniu jeho domnelého nároku voči úpadcovi, s jeho povinnosťou zaplatiť kúpnu cenu za nehnuteľnosti. Nebol preto dôvod prevádzať na žalobcu niekoľkomiliónový nehnuteľný majetok de facto bezodplatne, už aj preto, že účastníci tohto konania boli podnikatelia. Žalobca sa nikdy nestal vlastníkom nehnuteľností tvoriacich predmet daných kúpnych zmlúv, a preto tieto nehnuteľnosti právom patria do súpisu konkurznej podstaty úpadcu. Preto je namietané súdne rozhodnutie vecne nesprávne a hrubo nespravodlivé.

Navyše odvolateľ poukázal na to, že k vydaniu rozhodnutia došlo dňa 24. novembra 2011 napriek tomu, že konajúcemu súdu bola už dňa 17. novembra 2011 doručená žiadosť právneho zástupcu žalovaného o odročenie pojednávania z dôvodu kolízie termínov pojednávania. Súd napriek tomu konal, hoci uvedené ospravedlnenie bolo učené riadne

a včas. V danom prípade preto neboli splnené podmienky na prejednanie veci v zmysel § 101 ods. 2 O. s. p., v dôsledku čoho bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom. Na pojednávaní konanom dňa 24. novembra 2011 nemohol žalovaný realizovať jeho procesné práva priznané mu OSP za účelom obhájenia a ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

K odvolaniu žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 20. februára 2012. Navrhol, aby odvolací súd napadnuté rozhodnutie potvrdil.

Poukázal na to, že nie je pravdivé tvrdenie žalovaného v odvolaní, že súd žiadne dokazovanie v intenciách rozhodnutia odvolacieho súdu nevykonal a že sa s výhradami žalovaného nevysporiadal. Názor žalovaného, že v rozhodnutí absentuje preskúmateľné odôvodnenie, z ktorého nie je možné zistiť, ako sa súd vysporiadal s námietkami žalovaného, poukazujúcimi na neplatnosť kúpnych zmlúv, je nesprávny. V konaní súd vykonal dokazovanie právoplatnými rozsudkami Okresného súdu Svidník, sp. zn. 6C/376/2000-547 z 24. februára 2010 a rozsudku, sp. zn. 5C 905/2000-413 zo dňa 22. apríla 2010, v ktorých súd žalobu zamietol o určenie vlastníctva, pričom z týchto rozsudkov jednoznačne vyplýva, že zmluvy, na základe ktorých žalobca nadobudol vlastníctvo, boli platne uzavreté. Otázkou platnosti zmluvy sa zaoberal aj Krajský súd Prešov vo svojom uznesení 2 Co 167/2004 z 25. mája 2005, ktorým zrušil rozsudok Okresného súdu Svidník, č. 5C 905/2000 a v tomto uznesení konštatoval, že neobstojí záver, že zmluva je absolútne neplatná. Tento záver potvrdil aj v uznesení 2 Co 169/2008 zo 16. decembra 2009, kde konštatoval, že zaplatenie kúpnej ceny nie je podstatnou náležitosťou zmluvy a jej zaplatenie nerobí právny úkon neplatným. Odôvodnenie v rozhodnutí prvostupňového súdu je preto postačujúce. Nesprávny je tiež názor o neplatnosti kúpnych zmlúv, ktoré podľa názoru žalovaného mali byť uzatvorené s cieľom uspokojiť pohľadávky nie voči úpadcovi, ale pohľadávky voči J.B. S otázkou platnosti zmlúv sa vysporiadali súdy v konaniach o určenie vlastníctva. Nie je ani pravdou, že žalobca si v konkurznom konaní uplatňoval tieto pohľadávky. V konaní 3Cb 535/01 na Krajskom súde Košice boli riešené pohľadávky uplatnené v konkurze, ktoré pozostávali z úrokov, úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty. V konkurznom konaní nebola uplatňovaná istina, pretože táto už bola vysporiadaná. Skutočnosť, akým spôsobom došlo k zániku pohľadávky z titulu kúpnej ceny nie je pre posúdenie otázky zápisu do podstaty podstatná.

Nesprávny je aj názor žalovaného, že neboli splnené podmienky na prejednanie veci na pojednávaní 24. novembra 2011 v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p., čím bola žalovanému odňatá možnosť konať pred súdom. Žiadosť právneho zástupcu nepreukázala vážny dôvod v zmysle § 119 ods. 1 O. s. p., pre ktorý by mal súd pojednávanie odročiť. Samotné konštatovanie kolízie termínov pojednávaní takým dôvodom nie je. V žiadosti nebol ani pripojený žiadny dôkaz o takom pojednávaní, pričom súd bol povinný zobrať do úvahy aj to, že žalovaný ani jeho právny zástupca sa žiadneho z doteraz vytýčených pojednávaní nezúčastnili.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O. s. p.) prejednal vec v medziach odvolania podľa § 212 ods. 1 a § 214 ods. 2 O. s. p. a dospel k záveru, že odvolanie žalovaného je dôvodné.

Žalovaný odvolanie odôvodnil tým, že v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p.), že súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam (§ 205 ods. 2 písm. d/ O. s. p.) a rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 písm. f/ O. s. p.).

Z obsahu spisu vyplýva, že žalobca sa svojim návrhom domáhal vylúčenia nehnuteľností z konkurznej podstaty úpadcu S.B.S., Š.B., IČO: X. na majetok, ktorého bol uznesením Krajského súdu v Košiciach pod sp. zn. 3K 271/99 zo dňa 6. februára 2000 vyhlásený konkurz. Krajský súd v Košiciach rozsudkom z 21. júna 2010, č. k. 4Cdi 18/2008-201 uložil povinnosť správcovi konkurznej podstaty S.B.S. vylúčiť z konkurznej podstaty úpadcu nehnuteľnosti, špecifikované v žalobe.

Najvyšší súd SR uznesením z 31. januára 2011, č. k. 5 Obo 4/2011, 5 Obo 6/2011-242 napadnutý rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 21. júna 2010, č. k. 4 Cbi 18/2008-201 zrušil a vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie.

Po zrušení rozsudku súdu prvého stupňa najvyšším súdom a vrátení veci súdu prvého stupňa na ďalšie konanie Krajský súd v Košiciach nariadil v danej veci pojednávanie na deň 19. septembra 2011. Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 19.09.2011 vyplýva, že na pojednávanie sa nedostavil žalovaný, pričom predvolanie na pojednávanie u žalovaného nie je

vykázané, preto súd odročil toto pojednávanie, a to uznesením za účelom opätovného predvolania účastníkov konania.

Súd nariadil vo veci ďalšie pojednávanie na deň 24. novembra 2011 o 09,00 hod. Predvolanie na pojednávanie bolo doručené právnomu zástupcovi žalobcu dňa 11.10.2011, žalovanému dňa 27.10.2011 a právnomu zástupcovi žalovaného dňa 16.11.2011, pričom súd predvolával na pojednávanie vo veci právneho zástupcu žalobcu, právneho zástupcu žalovaného i účastníka konania - žalovaného, správcu konkurznej podstaty úpadcu Ing. M.P.. Právny zástupca žalovaného listom zo dňa 16.11.2011, ktoré bolo doručené Krajskému súdu v Košiciach 18.11.2011 ospravedlnil neúčast' na pojednávaní dňa 24.11.2011 o 09,00 hod. vzhľadom k tomu, že dňa 24.11.2011 v čase o 09,00 hod. sa musí zúčastniť skôr nariadeného pojednávania pred Okresným súdom Banská Bystrica v skupinovej trestnej veci. Požiadal súd o ospravedlnenie jeho neúčasti na uvedenom pojednávaní a zároveň požiadal o odročenie pojednávania a stanovenie náhradného termínu pojednávania. Uviedol, že jeho klient bol o tejto okolnosti upovedomený, pričom nesúhlasí s tým, aby sa pojednávanie uskutočnilo v neprítomnosti jeho právneho zástupcu. Klient vzhľadom k štádiu daného konania a právnej aj skutkovej náročnosti nesúhlasil s tým, aby sa právny zástupca dal v danej veci substitučne zastupovať. Právny zástupca žalovaného v žiadosti o odročenie pojednávania súčasne priložil upovedomenie obhajcu v trestnej veci, vedenej Okresným súdom Banská Bystrica 1T 100/2011 na deň 24.11.2011 o 09,00 hod.

Ospravedlnenie na pojednávanie na deň 24.11.2011 o 09,00 hod. zaslal súdu tiež žalovaný - Ing. M.P., správca konkurznej podstaty, listom zo dňa 21.11.2011, ktorý bol doručený Krajskému súdu v Košiciach 22.11.2011. V uvedenom ospravedlnení žalovaný uviedol, že sa nemôže zúčastniť tohto pojednávania zo zdravotných dôvodov a zároveň požiadal o odročenie pojednávania a stanovenie nového termínu pojednávania. K ospravedlneniu ako doklad pripojil potvrdenie o dočasnej pracovnej neschopnosti, s neschopnosťou práce od 09.11.2011.

Podľa ust. § 101 ods. 2 O. s. p. súd pokračuje v konaní, aj keď sú účastníci nečinní. Ak sa riadne predvolaný účastník nedostaví na pojednávanie, ani nepožiadal z dôležitého dôvodu o odročenie, môže súd vec prejednať v neprítomnosti takého účastníka, prihliadne pritom na obsah spisu a dosiaľ vykonané dôkazy.

Podľa ust. § 119 ods. 1 O. s. p. v znení účinnom do 31.12.2011, pojednávanie môže sa odročiť len z dôležitých dôvodov, ktoré sa musia oznámiť. Ak sa pojednávanie odročuje, predseda senátu alebo samosudca spravidla oznámi deň, kedy sa bude konať nové pojednávanie.

Zo zápisnice o pojednávaní zo dňa 24.11.2011 vyplýva, že pojednávanie sa uskutoční v neprítomnosti žalovaného a právneho zástupcu žalovaného. Súd nepovažuje ospravedlnenie neúčasti právneho zástupcu žalovaného na pojednávaní za dôvodné.

Z obsahu napadnutého rozsudku nevyplýva, či dôvody, pre ktoré sa ospravedlnil právny zástupca žalovaného i samotný žalovaný, nepovažoval súd za dôležité, pre ktoré by existoval dôvod na odročenie pojednávania. Posúdenie toho, čo je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania, je vecou súdu. Z ustálenej judikatúry vyplýva, že ospravedlnenie právneho zástupcu účastníka konania z dôvodu časovej kolízie s iným termínom pojednávania, ak právny zástupca z tohto dôvodu požiada o odročenie pojednávania, nebude bez ďalšieho dôvodom na odročenie pojednávania. Takéto ospravedlnenie bude dôvodné vtedy, ak právny zástupca zároveň súdu oznámi konkrétne dôvody o tom, prečo sa nemôže nariadeného pojednávania zúčastniť (konkretizácia súdu a spisovej značky konania, kde je vytýčený iný termín pojednávania), ale zároveň bude rozhodujúce i časové hľadisko, teda kedy sa právny zástupca o nariadení tohto pojednávania dozvedel. Dôvodom na odročenie pojednávania bude časová kolízia termínov pojednávania v prípade, ak pojednávanie, z ktorého sa právny zástupca z tohto dôvodu ospravedľňuje, bolo vytýčené neskôr, ako to, ktorého sa právny zástupca má zúčastniť. V tejto súvislosti najvyšší súd poukazuje na R 41/2002, z ktorého vyplýva, že dôležitým dôvodom pre odročenie pojednávania pred súdom môže byť aj kolízia s iným pojednávaním právneho zástupcu účastníka konania, ak od účastníka nemožno spravodlivo požadovať, aby si zvolil iného zástupcu. Ak v takom prípade súd, napriek žiadosti o odročenie pojednávania, prejednal a rozhodol vec v neprítomnosti účastníka a jeho právneho zástupcu, odňal účastníkovi možnosť konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. Taktiež choroba účastníka, preukázaná lekársky uznanou práceneschopnosťou, je dôležitým dôvodom v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. Ak účastník konania v takomto prípade požiadal včas o odročenie pojednávania, prejednanie veci v jeho neprítomnosti treba kvalifikovať ako odňatie možnosti účastníkovi konať pred súdom v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p. (R 31/1995).

Odvolací súd je toho názoru, že v danom prípade existoval dôležitý dôvod pre odročenie pojednávania nariadeného na deň 24. novembra 2011. Právny zástupca žalovaného preukázal a oznámil súdu konkrétne údaje o tom, prečo sa nemôže nariadeného pojednávania zúčastniť pre kolíziu s iným pojednávaním na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 1T 100/2011, pričom na pojednávanie v tejto veci bol právny zástupca predvolaný taktiež na deň 24. novembra 2011 o 09,00 hod., a to pod následkom uloženia poriadkovej pokuty vo výške 1 650 eur (§ 70 ods. 1 Trestného poriadku) s tým, že predvolanie na toto pojednávanie mu bolo doručené dňa 8. novembra 2011, pričom predvolanie na pojednávanie vo veci 4Cbi 18/2008 bolo právnomu zástupcovi žalovaného doručené 16. novembra 2011 a vypravené Krajským súdom Košice 11. novembra 2011. Právny zástupca žalovaného požiadal o odročenie pojednávania. Keďže súd predvolal na pojednávanie aj samotného účastníka konania - žalovaného, ktorý preukázal lekársky uznanou práceneschopnosťou, že sa nemôže zúčastniť nariadeného pojednávania na deň 24.11.2011 a požiadal súd o odročenie pojednávania z dôvodu práceneschopnosti, mal súd odročiť toto pojednávanie pre dôležitý dôvod v zmysle § 101 ods. 2 O. s. p. Tým, že súd prejednal vec v neprítomnosti právneho zástupcu žalovaného i žalovaného, napriek tomu, že existoval dôležitý dôvod na odročenie pojednávania dňa 24.11.2011 a na tomto pojednávaní aj vo veci rozhodol, odňal žalovanému možnosť konať pred súdom. Bolo porušené právo účastníka na spravodlivý proces, a teda bol daný odvolací dôvod v zmysle ust. § 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p., keďže v konaní došlo k vade uvedenej v § 221 ods. 1 písm. f/ O. s. p.

Žalovaný v odvolaní namietal, že napadnuté rozhodnutie je nedostatočne odôvodnené a je nutné ho považovať za nepreskúmateľné, pričom bolo porušené právo účastníka na právnu istotu a spravodlivé súdne konanie.

V zmysle čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a slobôd, každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom.

Podľa § 157 ods. 2 O. s. p. v odôvodnení rozsudku súd uvedie, čoho sa navrhovateľ (žalobca) domáhal a z akých dôvodov, ako sa vo veci vyjadril odporca (žalovaný), prípadne iný účastník konania, stručne, jasne a výstižne vysvetlí, ktoré skutočnosti považuje za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil, prečo nevykonal ďalšie navrhnuté dôkazy a ako vec právne posúdil. Súd dbá na to, aby odôvodnenie rozsudku bolo presvedčivé.

Rozhodnutie súdu ako orgánu verejnej moci nemusí byť totožné s očakávaniami a predstavami účastníka konania, ale z hľadiska odôvodnenia musí spĺňať parametre (limity) zákonného rozhodnutia (§ 157 ods. 2 O. s. p.), pričom účastníkovi konania musí dať odpoveď na podstatné (zásadné) otázky a námietky, spochybňujúce závery namietaného rozhodnutia v závažných a samotné rozhodnutie ovplyvňujúcich súvislostiach. Právo (účastníka) a povinnosť (súdu) na náležité odôvodnenie súdneho rozhodnutia vyplýva z potreby transparentnosti služby spravodlivosti, ktorá je esenciálnou náležitosťou každého jurisdikčného aktu (rozhodnutia). Citované zákonné ustanovenie sa totiž chápe aj z hľadiska práv účastníka na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy SR, ktorého imanentnou súčasťou je aj právo na súdne konanie, spĺňajúce garancie spravodlivosti a toto ustanovenie treba vykladať a uplatňovať aj s ohľadom na príslušnú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, porovnaj napr. rozsudok vo veci Garcia Ruiz proti Španielsku z 21. januára 1999, sťažnosť č. 30544/96, zberka rozsudkov a rozhodnutí z 1999 - I. tak, že rozhodnutie súdu musí uviesť presvedčivé a dostatočné dôvody, na základe ktorých je založené. Rozsah tejto povinnosti sa môže meniť podľa povahy rozhodnutia a musí sa posúdiť vo svetle okolností každej veci. Judikatúra ESĽP teda nevyžaduje, aby na každý argument strany (účastníka) bola daná odpoveď v odôvodnení rozhodnutia. Ak však ide o argument, ktorý je pre rozhodnutie rozhodujúci, vyžaduje sa špecifická odpoveď práve na tento argument. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom uznesení z 23. júna 2004, sp. zn. III.ÚS 209/04 vyslovil, že „Súčasťou obsahu základného práva na spravodlivé konanie podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd je aj právo účastníka konania na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne dáva odpovede na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu. Všeobecný súd však nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené účastníkom konania, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia“.

Najvyšší súd vychádzajúc z týchto ústavne významných úvah dospel k záveru, že odôvodnenie rozsudku súdu prvého stupňa tieto požiadavky nespĺňa, a preto je odvolanie žalovaného opodstatnené. Záver súdu prvého stupňa o opodstatnenosti nároku žalobcu nevyplýva zo skutkových zistení.

Najvyšší súd poukazuje na svoje predchádzajúce rozhodnutie, a to uznesenie 5 Obo 4/2011, 5 Obo 6/2011-242 z 21. marca 2011, v ktorom konštatoval, že pre správne rozhodnutie sporu je povinnosťou súdu prvého stupňa vykonať dokazovanie o skutočnostiach zistených a namietaných žalovaným a zistiť, či išlo o platné alebo neplatné nadobudnutie vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam žalobcom. Len tak je možné ustáliť, či sporné nehnuteľnosti boli zaradené do súpisu konkurznej podstaty oprávnene alebo neoprávnene a vylúčiť ich z konkurznej podstaty úpadcu.

Odvolačí súd svojim skorším rozhodnutím vytýkal súdu prvého stupňa, že nevykonal v tomto smere žiadne dokazovanie ohľadom vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, pričom vzhľadom na charakter uplatneného práva sa jedná o predbežnú otázku, s ktorou je potrebné vysporiadať sa v odôvodnení rozhodnutia, pričom poukázal aj na rozhodnutie najvyššieho súdu z 30. novembra 2009, sp. zn. 1 MObdo V 11/2009 a schválené stanovisko obchodno-právneho kolégia Najvyššieho súdu SR dňa 23. novembra 2009, z ktorého vyplýva, že pokiaľ sa nepreukáže opak, hodnoverným a záväzným údajom katastra nehnuteľností je údaj o práve k nehnuteľnosti. Údaj o vlastníkoch nehnuteľností je hodnoverný, ale nie záväzný (§ 70 ods. 1 v spojení s § 7 zák. č. 162/1995 Z. z.). V konaní o vylučovacej žalobe podľa ust. § 19 ods. 2 zák. č. 328/91 Zb. o konkurze a vyrovnaní, ak správca konkurznej podstaty popiera, že žalobca je vlastníkom nehnuteľnosti, zapísanej do konkurznej podstaty, napriek zápisom žalobcu ako vlastníka v katastri nehnuteľností, je potrebné na zistenie tejto skutočnosti vykonať dokazovanie.

Odvolačí súd je toho názoru, že i rozsudok Krajského súdu v Košiciach z 24. novembra 2011, č. k. 4 Cbi 18/2008-293 je nedostatočne odôvodnený, a preto nepreskúmateľný o skutočnostiach, týkajúcich sa vlastníckeho práva k predmetným nehnuteľnostiam, vylúčenia ktorých sa žalobca domáha z konkurznej podstaty. Z rozhodnutia súdu prvého stupňa nie je možné zistiť, ako sa vysporiadal s námietkami žalovaného, poukazujúcimi na neplatnosť kúpnych zmlúv, ktoré majú byť právnym základom existencie vlastníckeho práva k sporným nehnuteľnostiam žalobcu.

Z odôvodnenia rozhodnutia teda ani nevyplýva, akými úvahami sa súd riadil, keď dospel k záveru, že žalobca je aktívne legitimovaný na podanie vylučovacej žaloby. V odôvodnení rozhodnutia absentuje vysvetlenie, ktoré skutočnosti súd považoval pre záver o dôvodnosti žaloby za preukázané a ktoré nie, z ktorých dôkazov vychádzal a akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov riadil. V odôvodnení rozhodnutia súd poukázal

na právoplatné rozsudky Okresného súdu vo Svidníku 6C/376/2000-547 z 24. februára 2010 a č. k. 5C 905/2000-413 zo dňa 22. apríla 2010. Na tieto rozhodnutia poukázal len formalisticky bez toho, aby uviedol, aký význam majú tieto rozhodnutia pre rozhodnutie v danej veci a ako tieto rozhodnutia ovplyvnili úvahy súdu o konečnom rozhodnutí. Z rozsudku Okresného súdu Svidník 6C 376/00-547, na ktoré poukazuje napadnutý rozsudok, vyplýva, že súd žalobu žalobcu 1/ (S.B.S.) zamietol z dôvodu, že tento účastník nie je aktívne legitimovaný na podanie žaloby o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a žalobca 1/ neosvedčil naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko aj v prípade, že by bolo určené vlastnícke právo žalobcu 1/ k sporným nehnuteľnostiam, neodstránilo by to spornosť, nakoľko na Krajskom súde v Košiciach sa vedie konanie o vylúčenie sporných nehnuteľností z konkurznej podstaty, preto súd žalobu žalobcu 1/ zamietol. Taktiež z rozsudku 5C 905/00-413 zo dňa 22. apríla 2010, ktorý vydal Okresný súd vo Svidníku a na ktorý poukazuje Krajský súd Košice, vyplýva, že súd žalobu žalobcu 1/ (S.B.S.) zamietol z dôvodu, že u žalobcu 1/ nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko aj v prípade, že by bolo určené vlastnícke právo žalobcu 1/ k sporným nehnuteľnostiam, nebola by týmto rozhodnutím odstránená sporná otázka, či môžu byť predmetné nehnuteľnosti zapísané do súpisu a speňažené. Túto spornosť odstráni svojim rozhodnutím až Krajský súd v Košiciach, na ktorom sa už vedie konanie o vylúčenie sporných nehnuteľností z konkurznej podstaty. Žalobca 1/ v danom spore nemal ani aktívnu legitimáciu. Z uvedeného napadnutého rozhodnutia nevyplýva, ktoré otázky boli pre rozhodnutie v danej veci relevantné, ktoré boli riešené uvedenými rozsudkami Okresného súdu Svidník.

Keďže rozhodnutie súdu prvého stupňa neobsahuje náležitosti v zmysle ust. § 157 ods. 2 O. s. p., nie je dostatočne odôvodnené, preto je nepreskúmateľné. Postupom súdu bolo porušené právo účastníka na spravodlivé súdne konanie, v dôsledku čoho mu bola odňatá možnosť konať pred súdom.

Vzhľadom na uvedené skutočnosti odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa podľa ust. § 221 ods. 1 písm. f/, h/ O. s. p. zrušil a vec mu v súlade s ust. § 221 ods. 2 O. s. p. vrátil na ďalšie konanie.

O trovách odvolacieho konania rozhodne súd prvého stupňa v novom rozhodnutí o veci (§ 224 ods. 3 O. s. p.).

P o u č e n i e: Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

V Bratislave 29. februára 2012

JUDr. Anna Marková, v.r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Michaela Szöcsová